

Una localitat nova de la *Genista acanthoclada* D. C.

per

ANTONI MARCOS

La *Genista acanthoclada* D. C. var. *balearica* (PORTA et RIGO) FONT i QUER, és una de les plantes més rares que es troben a l'illa de Mallorca. Fou trobada per primera vegada per MARÈS i VIGINEIX en la segona excursió que realitzaren allí (Cat. rais. pl. vasc. Bal., p. 70) en la localitat «Es Coll d'es Coloms, dins els Tossals Verds d'Aumellutx». També l'hi vegeren PORTA i RIGO, donant-la, aquests, com a nova sota el nom de *Genista balearica*, no havent estat retrobada des d'aquesta darrera data, malgrat haver estat repetidament cercada. KNOCHE, de qui és el darrer treball de conjunt sobre la flora de Balears, es limita a repetir la cita de MARÈS, donant, però, aquesta espècie com a varietat «fasciculata» del tipus.

A mitjans del mes de juny de l'any passat i en ocasió de trobar-me explorant la zona muntanyenca de dita illa vaig pujar al Puig de l'Ofre i aproximadament a uns 850 metres i en orientació SW vaig trobar una clapa formada per una trentena de peus d'aquesta *Genista*. Viu en la pendent rocosa que es troba pujant al cim de la muntanya pel sud, no lluny del portell per on passa el camí de ferradura que va a Comessema i Orient. El seu aspecte és marcadament xeròfil i adopta la forma ajaguda (quasi en coixinet) característica d'algunes formes endèmiques de Balears, resguardant-se així dels elements, incrustant-se quasi en les esclotxes del terreny, que és rocós i irregular. En altre temps degué viure en les clares del bosc de *Pinus halepensis* i *Juniperus Oxycedrus*, de les quals espècies encara queden alguns residus en les seves proximitats, representats per alguns exemplars pobres, de petita talla i mig cremats, que formen el límit superior d'aquest bosc, doncs, la vegetació de tota la part superior de la muntanya presenta senyes de la crema anual, que es practica a Mallorca, de la gramínia de gran talla *Ampelodesmos mauritanica* Dur. et Schinz. («Càrritx» en mallorquí) amb l'objecte, segons em van informar els «missatges» i pastors que la duïen a cap, que eren utilitzats els brots tendres i no-

vells que naixen immediatament després de les primeres pluges, com a ferratge per al bestiar que crien a muntanya els pagesos. Aquesta crema, que qualsevol dia farà desaparèixer per sempre més aquesta raríssima espècie, com probablement exterminà la de la seva primera localitat, és un costum antic (els pagesos que vaig consultar, alguns ja vells, em varen informar que sempre han vist que es feia), contribueix junt amb altres causes, a la destrucció paulatina del bosc de muntanya, perquè encara que sigui un xic controlada per ells mateixos, no es pot evitar que a vegades, per la intensitat del vent o altres causes es cremi o quedin socarrades moltes espècies d'arbustos i alguna vegada arboceres, sobretot el pi, la qual cosa contribueix al desolat aspecte d'alguns cims.

Acompanyen aquesta espècie, ultra de les citades, algun rar *Cistus albidus* L., *Galium Crespianum* Rodr., etc., i és especialment abundant l'*Ampelodesmos*. Atany a Mallorca els límits occidental i septentrional de la seva dispersió geogràfica.

Comparada amb una mostra de les recollectades pels seus descobridors MARÈS i VIGINEIX, que es troba a l'Herbari TRÈMOLS, resulten ésser exactament iguals i com a sortides de la mateixa àrea, doncs, la muntanya Tossals Verds, la seva primera localitat, i el Puig de l'Ofre no estan gaire allunyats, encara que caminant s'hagin de menester tres o quatre hores per anar de la una a l'altra.